

[Bjørn Elmquist]

sammen er uafvendeligt, nemlig vores død og de betingelser, som skal gælde for os den dag, den indtræffer.

Knud Lind (FP):

Der er to vigtige forhold, der optager befolkningen i spørgsmålet om døds-kriteriet. Det ene er den gruppe af medborgere, som har et stort behov for at få transplanteret et hjerte, en nyre, en lever m.v. fra et andet menneske. Det andet store spørgsmål i denne debat er en frygt hos dele af befolkningen for at lade lægerne spille Vorherre på et tidspunkt, hvor patienterne måske ikke selv er i stand til at afgøre, om de vil betragtes som værende døde. Denne frygt bunder formentlig i forestillingen om, at så længe der er liv, er der håb. Frykten bunder også i, at lægernes viden om den menneskelige hjerne på trods af de lægevidenskabelige fremskridt er ret begrænset.

Det må endelig nærme sig en afgørelse af, om hjernedøds-kriteriet indføres eller ej, og det er en uhyre vigtig beslutning, vi skal tage. Beslutningen, der kan være svær at tage, har ladet vente på sig i meget lang tid, og der har været benyttet flere undskyldninger for disse udsættelser. Bl.a. har det været ønsket, at hjernedøds-kriteriet blev grundigt gennemdrøftet, men man kan vist godt konstatere, at det nu er på tide at lade debat afløse af handling.

Fremskridtspartiet har haft spørgsmålet om hjernedøds-kriteriet fremme til debat her i salen i foråret 1989, hvor vores beslutningsforslag nr. B 75 blev diskuteret og udsat indtil i dag, ser det i hvert fald ud til.

Justitsministerens forslag er et helt lovkompleks, der indeholder andre elementer end hjernedøds-kriteriet, og jeg finder det virkelig relevant, at vi kan få denne debat om det bredere lovforslag.

Det langt overvejende spørgsmål, dette lovforslag skal afklare, er som sagt, om hjernedøds-kriteriet skal indføres eller ej. Vedtages forslaget, banes der vej for, at der kan foretages transplantation af livsvigtige organer som hjerte, lunge, lever osv., og derved gøres det muligt at bevare liv, hvor andet er udsult.

I forbindelse med dødsfald kan der blive tale om obduktion, som det fremgår af § 9, men også i § 12 er reglerne for, hvornår denne obduktion må foretages, blevet præciseret. Der er tale om afdødes nærmeste, og jeg vil gerne have

præciseret, hvem der er tale om, da det ikke fremgår af lovteksten, ligesom det ikke fremgår, om betegnelsen »afdødes nærmeste« skal være familie, nær ven eller lignende. Det beder jeg justitsministeren svare på, så det ligger klart.

I spørgsmålet om hjernedøds-kriteriet er Fremskridtspartiets folketingsgruppe indstillet på, at medlemmerne stemmer helt 100 pct. ud fra egen overbevisning. Der er med andre ord slet ikke gruppedisciplin i dette spørgsmål, og det viser, hvor følsomt dette vigtige emne er.

Der er i vores gruppe et helt overvejende flertal for indførelse af hjernedøds-kriterium som det korrekte i denne sag, og det indebærer selvfølgelig også et ja til justitsministerens forslag som et hele.

Men Fremskridtspartiet går ind for den personlige frihed, og når spørgsmålet gælder det at være donor, er det også op til den enkelte, om vedkommende vil tilkendegive, om de ikke ønsker at være donor, i form af f.eks. en skriftlig tilkendegivelse på et kort.

Men det er som sagt et ret følsomt emne, og et af de spørgsmål, som man nok stadig væk vil diskutere, er det, jeg nævned i indledningen, nemlig om man er rede til at lade lægerne spille Vorherre på et tidspunkt, hvor man ikke selv er i stand til at svare for sig.

Kirsten Lee (RV):

Det lovforslag om døds-kriterier m.v., som vi nu behandler, er et godt eksempel på, at et lovforslag af og til kan have vældig godt af at modnes. Det er efter vores opfattelse det, der er sket her.

I forhold til det tidligere forslag giver dette forslag faktisk en betydelig bedre sikring af både afdødes og de pårørendes retssikkerhed end det forslag, vi så i 1987, og det er vi godt tilfredse med.

For en god ordens skyld skal også jeg meddele, at den radikale folketingsgruppe som andre grupper er stillet frit, men det er mit indtryk, at alle vil stemme for lovforslaget som helhed.

Personlig kan jeg et langt stykke hen ad vejen følge Etisk Råds forslag om døden som en proces. Jeg bryder mig ikke særlig meget om indførelsen af et supplerende hjernedøds-kriterium. Alle genkender og forstår hjertedøds-kriteriet. Det er folkeligt og forståeligt og har altid været der. Men ikke engang alle læger kan uden vide-